

Dosarul nr. 3ra-716/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – L. Holevițcaia
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – E. Palanciuc, A. Malîi, V. Clima

ÎNCHEIERE

15 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Vladimir Kovali,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de către Vladimir Kovali împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea
avizului de plată la impozitul pe avere,
împotriva deciziei din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins cererea de apel declarată de către Vladimir Kovali,

constată:

La 27 ianuarie 2017 Vladimir Kovali a depus cerere de chemare în judecată, în
procedura contenciosului administrativ, împotriva Inspectoratului Fiscal Principal
de Stat, prin care a solicitat anularea avizului de plată la impozitul pe avere pentru
anul 2016.

În motivarea acțiunii Vladimir Kovali a indicat că în luna noiembrie 2016 a
recepționat avizul contestat, pe care-l apreciază ca fiind ilegal în contextul în care
potrivit art. 7 alin. (1¹) Cod fiscal Inspectoratul Fiscal Principal de Stat era îndreptățit
să emită astfel de avize doar cu începere din 27 decembrie 2016, iar alin. (2)
prevedea și inadmisibilitatea stabilirii de noi impozite și taxe de stat și locale decât
concomitent cu modificarea corespunzătoare a legii bugetului de stat și a bugetelor
unităților administrativ-teritoriale, fapt ce nu s-a realizat în cazul dat.

A invocat că pe parcursul anului 2016 a achitat impozite în sumă de 2849,43
lei, iar prin avizul contestat este impus să achite noi impozite pentru aceleași bunuri.

A contestat avizul respectiv cu cerere prealabilă, însă a fost respinsă de către
Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, examinarea având loc contrar exigențelor art.
270 alin. (2) Cod fiscal.

Considera că prin instituirea impozitului vizat se încalcă principiul echității
fiscale, normele respective fiind contrare Constituției Republicii Moldova și
jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Prin încheierea din 15 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a dispus substituirea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat cu succesorul său în drepturi, în urma reorganizării, Serviciul Fiscal de Stat. (f.d. 39)

Prin hotărârea din 17 mai 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Vladimir Kovali împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea avizului de plată la impozitul pe avere pentru anul 2016 pe numele lui Vladimir Kovali ca fiind neîntemeiată. (f.d. 110, 115-119)

În conformitate cu prevederile art. 232, alin.(1) din Codul administrativ Vladimir Kovali, în termen, la 22 mai 2019 a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 mai 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 114)

Curtea de Apel Chișinău constatând că nu este dovada notificării hotărârii motivate din 17 mai 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani a expediat-o la data de 21 iunie 2019 lui Vladimir Kovali prin poșta electronică. (f.d. 123)

La 11 iulie 2019 Vladimir Kovali, în termen a depus apelul motivat. (f.d. 125-127)

Prin decizia din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel declarată de către Vladimir Kovali. (f.d. 181, 182-187)

Instanțele în motivarea soluției sale au reținut dispozițiile art. 8 alin. (2) lit. e), art. 271¹ și art. 287²-287⁷ Cod fiscal. În contextul în care Vladimir Kovali nu a combătut în nici un mod că la data întocmirii avizului contestat suprafața totală a bunurilor imobile indicate în avizul de plată emis de Serviciul Fiscal de Stat la impozitul pe avere pentru anul 2016 nr. 0000053725 pe numele lui Vladimir Kovali sunt inferioare cotei stabilite de art. 287³ alin. (1) lit. b) Cod fiscal și că valoarea acestora depășește cota stabilită de lit. a) a aceleiași norme, organul fiscal a respectat exigențele legale la întocmirea avizului corespunzător, acesta fiind, astfel, conform prevederilor legale, procedurii de emiterie/întocmire a acestuia, avizul fiind emis de autoritatea competentă. Din aceste motive instanțele ierarhic inferioare au constatat lipsa în speță a vreunui temei legal pentru anularea avizului nominalizat, atribuit la categoria actelor normative la data adresării lui Vladimir Kovali în instanță.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 03 aprilie 2020 Vladimir Kovali a depus recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 17 mai 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii. (194-203, 204-207)

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanțele de judecată au aplicat în mod eronat legea, au dat o calificare corectă raportului juridic material litigios, corect au determinat norma aplicabilă, însă din cauza înțelegerii incorecte a sensului acesteia, au tras o concluzie greșită cu privire la drepturile și obligațiile părților.

Consideră că instanța de apel nu a stabilit toate circumstanțele cauzei, a apreciat arbitrar suportul probator cercetat și a interpretat eronat cadrul legal ce guvernează raportul litigios, circumstanțe care au succedat adoptarea unei soluții eronate, astfel, încât partea motivată fiind în contradicție cu soluția pronunțată.

La 16 iunie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Serviciului Fiscal de Stat copia recursului declarat de către Vladimir Kovali împotriva deciziei din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 211)

Completul specializat relevă că Serviciul Fiscal de Stat a recepționat copia recursului expediat, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului. (f.d. 212)

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ, se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Instanța de apel a pronunțat decizia la data de 23 ianuarie 2020 în prezența lui Vladimir Kovali.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de apel a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei motivate, care la 19 martie 2020 a fost recepționată de către Vladimir Kovali. (f.d.189)

Dat fiind faptul că prin prisma pct. 8 din Anexa la dispoziția nr. 1 din data de 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, termenul de declarare a recursului pentru Vladimir Kovali după întrerupere a început a curge de la data de 16 mai 2020.

Totuși, Vladimir Kovali a depus recursul la data de 03 aprilie 2020, în perioada suspendării termenului de procedură. Astfel, obligația de contestare în termen a fost îndeplinită.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei,

completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de

admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurent este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Vladimir Kovali se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh